

1 INTERVJUJI

V sklopu faze izbire ukrepov smo izvedli deset intervjujev z različnimi deležniki. Zaradi bolj usmerjenega pogovora, smo pripravili kratek vprašalnik, na podlagi katerega smo pridobili ustrezne informacije. Vsebina intervjujev je predstavljena v nadaljevanju.

1. Samo Sadnik, Savinjska TV

Mediji imajo ogromno moč pri vzpostavitvi novih navad, tudi potovalnih. G. Sadnik, vodja Savinjske TV, ki poroča o novicah s celotnega območja Spodnje Savinjske doline, nam je zaupal, da bi morala Občina Žalec pri izbiri ukrepov, povezanih s celostno prometno strategijo, upoštevati predvsem število avtomobilov na prebivalca, zasedenost parkirnih prostorov, število aktivnih kolesarjev, odstotek občanov, ki v prihodnjih letih nameravajo kupiti električno prevozno sredstvo in ne nazadnje upoštevanje mnenja mladine o tem, kako vidijo svojo mobilnost v prihodnje.

Kot glavni infrastrukturni ukrep vidi postavitve več električnih polnilnic (mogoče po ena v vsaki krajevni skupnosti), pri t.i. »mehkih« ukrepih, ki bi jih po njegovem morala izvesti Občina Žalec v roku dveh let, pa predlaga subvencije ali olajšave za zaposlene v javni upravi, ki se v službo pripeljejo s kolesom ali prevoznim sredstvom, ki ne onesnažuje okolja.

Ker pri svojem delu na teren kot snemalec vedno uporablja več kosov opreme, svojo prioriteto s področja trajnostne mobilnosti zagotovo vidi v nakupu električnega avtomobila.

2. Roman Virant, Mestna skupnost Žalec

G. Roman Virant, podjetnik in predsednik Mestne skupnosti Žalec, meni, da je potrebno pri pripravi Celostne prometne strategije občine Žalec primarno upoštevati merila varnosti prometa, pretočnost ter čim manjšega ogljičnega odtisa.

Pri infrastrukturnih ukrepih je poudaril potrebo po preboju dveh cest (Hmeljarska in Trubarjeva ulica) proti obvoznici, s čimer bi razbremenili mestno jedro. Predlaga ureditev Savinjske ceste, ceste proti Gotovljam in Ložnici ter Cesto Žalskega tabora (mimo Ekomuzeja), s kolesarsko stezo in pločnikom. Hkrati je izpostavil pomanjkanje parkirnih mest pri Ekomuzeju. Smotrni ukrep se mu zdi tudi postavitve večjega števila kolesarnic in stojal za kolesa pred javnimi stavbami, s katerimi bi promovirali kolesarjenje kot enakovreden način mobilnosti.

Meni, da bi Občina morala za spodbuditev trajnostne mobilnosti izvesti sledeče mehke ukrepe: različne akcije za promocijo kolesarjenja na delovno mesto – predlaga ustrezno motivacijo v obliki nagradnih iger oz. popustov pri različnih storitvah, npr. malici; digitalni prikaz voznega reda v povezavi z mobilno aplikacijo; vključitev kolesarjenja oz. uporabe javnega prevoza v promocijo zdravja na delovnem mestu (obvezno po 6. členu Zakona o varnosti in zdravju pri delu).

Kot najpomembnejše področje ukrepov vidi izgradnjo infrastrukture, kot so pločniki in kolesarske steze, parkirišča ter ukrepe za umirjanje prometa, predvsem pa je izpostavil, da so mesta in večja naselja namenjena ljudem in ne avtomobilom. V tem duhu je potrebno tudi usmeriti izdelavo Celostne prometne strategije.

3. Vera Kisovar, Tehnos, d.o.o.

Ga Vera Kisovar je prokuristka uspešnega podjetja Tehnos, d.o.o., ki je locirano v poslovni coni na južnem obrobju mesta Žalec in je v letu 2015 zaposlovalo 91 delavcev, lani pa je prejelo tudi nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke.

Meni, da bi morala Občina Žalec pri izbiri ukrepov, povezanih s celostno prometno strategijo, prednostno upoštevati, da se vsa primarna logistika napaja iz obvoznic, sekundarna pa naj služi za lokalno oz. interno napajanje.

Kot ključne infrastrukturne ukrepe je navedla ureditev parkirišče za kamione - največkrat se problem pojavi med poletnimi vikendi; urejeno parkirišče v bližini avtoceste za osebna vozila, ki čakajo na lastnike v času službe v Ljubljani, Mariboru in drugje; ureditev krožišče Arnovski gozd; prijaznejšo povezavo za krajanje (predvsem osnovnošolce in dijake, ki hodijo na železniško postajo) Vrbja, ter urejeno kolesarsko in peš povezavo med Šempetrom, Šeščami in Žalcem preko Roj.

Pri mehkih ukrepih je izpostavila spodbujanje mladih že v osnovni šoli in promocijo za deficitarne kovinarske poklice, povečanje (nikakor ne zmanjšanje) stika gospodarstvo-Občina, sledenje razvojnim trendom podjetij v regiji ter skrajšanje birokratskih postopkov.

Področje ukrepov, ki jih smatra kot najpomembnejše, je zavedanje o dolgoročnosti in jasni ter trajnostni viziji prometa oz. poslovne logistike. Tako je izpostavila: »Z ozirom na trenutne trende propada ali prevzemov nekaterih svetovnih korporacij, se gospodarska situacija hitro menja. Če danes ne potrebujemo širitve ali logistike z železnico, to še ne pomeni, da ga odzivno gospodarstvo ne bo v naslednjih šestih mesecih. Pri tem velja pravilo, si ali nisi oz. bo to realiziralo podjetje v fleksibilnejši občini. Seveda pa pri tem ne mislimo, da je potrebno zanemariti vse vidike in vse dovoliti.«

Hkrati se je zahvalila za ažurno sodelovanje z Občino in ostalimi javnimi institucijami. Dejala je, da »verjetno ni povsod tako, zato pa smo toliko bolj veseli, da smo tukaj, kjer smo. V Žalcu.«

4. Uroš Brumec, DRI upravljanje investicij, d.o.o.

G. Uroš Brumec je revizor na DRI upravljanje investicij, d.o.o. ter novopečeni prebivalec Žalca. Njegovo delo se vseskozi vrti okrog pametnega prometa in mobilnosti, tako da ima njegovo stališče, prepoznana problematika in rešitve, veliko težo.

Tako nam je zaupal, da mora biti osnovno merilo, da so ukrepi narejeni za in po merilu človeka ter da je pri urejanju prometa in spodbujanju uporabe hoje in koles za trajnostni razvoj potrebno upoštevati sledeča izhodišča / merila:

Varnost: zagotavljati je potrebno ustrezen nivo prometne varnosti in zagotoviti, da ranljivi udeleženci v prometu ne bodo poškodovani v nesreči z motornimi vozili in ne bodo izpostavljeni riziku osebne varnosti. Kadar so izpostavljeni motornemu prometu, je potrebno strmeti, da bodo poškodbe v primeru nesreče znotraj mej tolerance človeškega telesa.

Udobje: zagotavljati je potrebno ustrezen nivo, v katerem ranljivim udeležencem v prometu ni neprijetno oziroma neudobno, zaradi npr. stanja prometne površine, širine prometne površine ali tujkov oziroma ovir znotraj gabarita prostega profila.

Prikladnost: zagotavljati je potrebno ustrezen nivo, v katerem lahko ranljivi udeleženci v prometu najdejo ustrezno (čim bližje in udobno) pot glede na njihov izvor in cilj.

Kontinuiteta: zagotavljati je potrebno ustrezen nivo, v katerem ni »preloma« na poti (npr. da poti naenkrat zmanjka) oziroma se prekine in nato spet nadaljuje.

Povezljivost: zagotavljati je potrebno ustrezen nivo, v kateri se poti v nadaljevanju poveže z nadaljevalnimi potmi in vodijo vse do cilja.

Skladnost: zagotavljati je potrebno ustrezen nivo, v katerem ranljivi udeleženci v prometu razumejo pot (vodenje / usmerjanje, prometno signalizacijo), skratka kaj se od njih pričakuje in da je slednje usklajeno z nadaljnjim razvojem območja, občine (strateški načrt) – ima neko funkcijo.

Z upoštevanjem zgoraj navedenega je potrebno zagotoviti infrastrukturo, katera omogoča in zagotavlja, da ranljivi udeleženci v prometu lahko potujejo varno in razumno neposredno (čim bolj direktno in po čim krajši poti), skratka da ima cesta uporabno funkcijo, je brez prekinitev, ovir in je logična.

INFRASTRUKTURNI UKREPI

Občina splošno:

- Izvedba parkirišč(a) za sistem »Park & Share« (primerno za dnevne migrante) oz. parkirišč pred oz. v mestih, z dobrim izhodiščem za peš promet
- Umiriti in zmanjšati promet za boljše počutje in življenje na ulicah (dizajn cest z fizičnimi ukrepi), da se pešci in kolesarji počutijo varne
- Povezava med mesti (npr. Žalec – Šempeter itd.) z ustrežno navezavo dalje (npr. do kulturnih, turističnih, športnih, naravnih... znamenitosti) primerno za pešce in kolesarje

Žalec mesto:

- Izvedba kolesarskih pasov (ločeni ali povozni kolesarski pasovi), kjer teh še ni z ustrezno povezavo / navezavo
- Zaprtje ali delno zaprtje (npr. enosmerna oz. samo dostopna cesta) ali sistem »Shared-Space« (slednji se mi zdi najbolj primeren, pri čemer je potrebno posebno pozornost posvetiti slepim, in slabovidnim) Savinjske ceste – Šlandrov trg – Celjske ceste
- Izvedba pilotnega projekta za oživitev ulic in umirjanje prometa (t.i. taktični urbanizem)

MEHKI UKREPI

- Promocija uporabe koles, hoje in ozaveščanje ljudi (pešci, da so npr. vidni in voznike, da so strpni in uvidevni)
- Urediti vodenja do parkirišč za vozila, do turističnih vsebin za kolesarje in pešce
- Poskrbeti za bolj življenjski, uporaben, prijazen in privlačen prostor za ljudi (dizajn /arhitektura prostora, da ulice zaživijo)

Kot najpomembnejša področja g. Brumec izpostavlja, da se na podlagi vizije naredi ustrezen (strokoven in uresničljiv) načrt ter da se slednji izvaja redno in spremlja (dopolnjuje / izboljšuje). Najpomembnejši ukrep iz njegovega področja delovanja (infrastruktura) je pristop k ustreznemu in enotnemu dizajnu cest (z ukrepi za umirjanje in prepoved prometa) in s tem dati uporabniku ceste ustrezno informacijo komu so ceste / ulice namenjene (motornim vozilom, pešcem, kolesarjem - mešanemu prometu ali tranzitu...).

5. Maja Šelekar, SIPRO, stanovanjsko podjetje, d.o.o.

Ga. Maja Šelekar je poslovna sekretarka v podjetju SIPRO, d.o.o., katerega osnovna dejavnost je upravljanje z nepremičninami oziroma zgradbami ter s toplovodnimi sistemi v mestu Žalec in krajih Polzela, Kasaze, Mozirje, Petrovče ter Šempeter.

Meni, da so časovni okvir oz. jasno opredeljeni datumi in roki izvedb, realnost strategije, realizacija oz. učenje iz primerov dobrih praks, redno posodabljanje in spremljanje realizacije strategije (predlaga, da se določi oseba oz. osebe, ki bodo skrbele za izvedbo in novelacijo) ter večja povezanost med različnimi institucijami, glavna merila po katerih bi morala Občina Žalec pripravljati dokument Celostne prometne strategije.

Pri kratkoročnih infrastrukturnih ukrepih predlaga zagotovitev dostopa do postajališč za javni prevoz v naseljih in vaseh (pločniki in postajališča), kjer to še ni urejeno, več napajalnikov na

plin ter ureditev parkirišč za kolesa (na zaklep) pred večstanovanjskimi zgradbami in javnimi institucijami.

Kot t.i. »mehke« ukrepe za spodbuditev trajnostne mobilnosti v občini predlaga zaprtje centrov mest in naselij za avtomobile, nudenje brezplačnega prevoza do trgovin, lekarn, zdravstvenih postaj itd. za ranljive skupine (invalidi, starostniki) ter kombiniran koncept »park and ride«. Hkrati je poudarila, da naj se vsa industrija seli iz spalnih naselij in središč mest, naselij in vasi,

Kot najpomembnejša področja ukrepov je navedla optimizacijo cestnega prometa (npr. problem ceste Žalec – Šempeter), boljšo izkoriščenost potenciala kolesarjenja, boljše povezave za pešce in kolesarje, ukrepe pri motornih kolesih oz. osveščanje mladostnikov o načinu vožnje ter nujnost povezovanja različnih turističnih poti na način, da bodo dostopni pešcem in kolesarjem.

6. Marjan Volpe, SICO, d.o.o. in KS Petrovče

G. Marjan Volpe je direktor podjetja SICO, d.o.o. in predsednik Krajevne skupnosti Petrovče. Zaradi njegove velike vpletenosti in poznavanja lokalne in regionalne problematike, tako s strani gospodarstva kot krajanov, je bil razgovor z njim zelo zanimiv in konkreten.

Izpostavil je obremenitev glavne ceste skozi Petrovče ter slabo pretočnost zaradi velikega števila tovornjakov (50/uro). Poleg poimenovanj poslovnih con (Arja vas – Arnovski gozd), ki po njegovem mnenju begajo voznike tovornih vozil, prav te vidike izpostavlja kot glavna merila, ki bi jih Občina Žalec morala upoštevati pri izbiri ukrepov.

Pri infrastrukturnih ukrepih, ki bi jih po njegovem morala izvesti Občina Žalec, je navedel pločnik skozi Petrovče oz. izvedbo obvoznice mimo Petrovč, krožišče pri Mali Pirešici in pri vходу na avtocesto ter splošne ukrepe za omejitev prometa skozi Petrovče.

Kot mehke ukrepe navaja preimenovanje poslovne cone Arnovski gozd, ki je zaradi naslova v Arji vasi zavajajoč za voznike tovornih vozil, posledično je potrebno urediti tudi ustrezno označevanje. Velik pomen pripisuje tudi izobraževanju oz. ozaveščanju v vrtcih in šolah. Ker deluje v gospodarstvu, kjer so inovacije dodana vrednost podjetja (SICO, d.o.o. je večkratni nagrajenec »Inovator leta Spodnje Savinjske doline«), poudarja, da je potrebno pri ukrepih upoštevati tudi nove, pilotne načine urejanja prometa.

Kot najpomembnejše področje ukrepov vidi predvsem infrastrukturne investicije v bolj pretočen promet ter ustrezno informiranje, označevanje oz. usmeritev za vse uporabnike prometa.

7. Zdenka Jan, KS Šempeter

Ga. Zdenka Jan je predsednica Krajevne skupnosti Šempeter, kjer je zaradi velike odvisnosti ukrepov na regionalni državni cesti, ki kraj razmejuje na dve polovici, glavna skrb predvsem iskanje rešitev te problematike. Meni, da bi morala Občina Žalec primarno upoštevati merila

varnosti vseh udeležencev v prometu s poudarkom na pešcih (otroci in kolesarji), ekonomske upravičenosti posameznih ukrepov, varstva okolja in ohranjanja narave ter predvsem osredotočanja na človeka.

Infrastrukturni ukrepi, ki so po njenem mnenju najbolj nujni so izgradnja krožišča na omenjeni državni cesti pri SPAR-u v Šempetru, izgradnja pločnika in kolesarske steze ob taisti cesti, izgradnja povezovalne pešpoti in kolesarske steze med Šempetrom in Žalcem ter ureditev kolesarskih poti med hmeljišči, kar sama vidi kot obetaven turistični produkt.

Občina Žalec bi po njenem morala v roku dveh let izvesti sledeče mehke ukrepe:

- izobraževanje na vseh nivojih ter organizacijo tematskih delavnic;
- osveščanje in izobraževanje mladih po šolah;
- medijsko oglaševanje in
- izdaja letakov.

Najbolj bistvena stvar se ji zdi ustrezno kombiniranje infrastrukturnih in mehkih oz. izobraževalnih ukrepov, s posebno pozornostjo na gibalno oviranih osebah, ki jim je potrebno omogočiti čim boljše pogoje za varno vključevanje v promet (starejši z berglami in na invalidskih vozičkih, mlade družine z vozički, gluhi in naglušni, slepi in slabovidni itd.)

8. Aleksandra Torova, mama

Ga. Torova je mama zaposlena na Fakulteti za logistiko UM. Ker vsak dan vozi otroka iz Celja v Žalec v Waldorfsko šolo in je dnevno izpostavljena prometu na obravnavanem območju, nas je zanimalo njeno mnenje o ukrepih, infrastrukturnih in t.i. »mehkih«, ki bi jih po njenem morala Občina Žalec izvesti v roku dveh let in s katerimi bi spodbudili trajnostno mobilnost.

Kot glavno merilo, za katerega meni, da bi ga morala Občina Žalec upoštevati pri izbiri ukrepov, je izpostavila pretočnost prometa na severni žalski obvoznici, kot tri najpomembnejše infrastrukturne ukrepe pa je je naštel ukinitvev semaforjev na obvoznici, ureditev perona na železniški postaji (varnost za starejše in otroke) ter pospešitev ureditve infrastrukture v poslovni coni Arnovski gozd. Prav tako bi si želela avtobusno postajo v okolici podjetja Juteks d.o.o. in Waldorfske šole v ulici Ivanke Uranjek.

Najpomembnejše področje ukrepov z njenega vidika v dolgoročnih načrtih ukrepov je po njenem izboljšanje pretočnosti obvoznice, kjer bi namesto semaforjev Občini predlagala velika, pretočna krožišča, kjer je to mogoče realizirati.

9. dr. Hana Šuster Erjavec, Občina Žalec in Razvojna agencija Savinja

Podžupanja Občine Žalec in pomočnica direktorja Razvojne agencije Savinja dr. Hana Šuster Erjavec nam je zaupala, da si bo prizadevala za upoštevanje varnosti, varovanja okolja in predvsem za prilagoditev občinske infrastrukture po meri občanov, kot glavnih meril za pripravo ukrepov, povezanih s celotno prometno strategijo.

Kot glavne kratkoročne infrastrukturne ukrepe vidi ureditev mostu pri Grižah, problematičnega križišča na žalski obvoznici (stičišče dveh regionalnih cest), izgradnjo pločnikov in kolesarskih stez ter postopno zapiranje centra Žalca za motorna vozila – predlaga, da se pilotno v začetku uvede zapora prometa čez konec tedna.

Ozaveščanje preko medijev in različnih promocijskih akcijah, dogodkov in intenzivnega sodelovanja z vrtci in šolami ter posledično vplivanja na ravnanje staršev preko otrok, vidi kot ključne mehke ukrepe za spodbudo trajnostne mobilnosti v občini.

Kot najpomembnejši področju ukrepov z vidika njenega področja delovanja vidi izvedbo ustreznih infrastrukturnih ukrepov ter povečanje sodelovanja med Občino in šolami, ministrstvi, DRI in razvojnimi agencijami. Vse z namenom deljenja izkušenj in primerov dobrih praks ter dinamičnega integriranja le-teh v občinske razvojne potencialne.